

09.04.2024

Asia/8

§ 35

Oikaisuvaatimus liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan vahingonkorvauspäätöksestä 23.11.2023, 49 § (liukastuminen)

HEL 2023-001220 T 03 01 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön toimitusjohtajan päätöksestä 23.11.2023, 49 §, tekemän oikaisuvaatimuksen, kumoaa toimitusjohtajan ko. päätöksen ja palauttaa asian toimitusjohtajalle uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Toimitusjohtaja kumosi 23.11.2023, 49 §, aiemmin tekemänsä päätöksen korvauksen maksamisesta ja hylkäsi hakijan takaisinsaantivaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan aiemmin esittämänsä perustelut vahingonkorvausvaatimukseen liittyen 17.1.2022 kello 14.40 Itäkeskuksen bussiterminalissa tapahtuneeseen liukastumiseen.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että oikeuskäytännössä on vaikiintuneesti katsottu kadun ja muun kulkureitin kunnossapitäjällä olevan korostunut huolellisuusvelvoite vastuulleen kuuluvan alueen liukkaudentorjunnasta, ja että liikenneliikelaitoksella (HKL) on käänteinen näyttötaakka asiassa eikä HKL ole riittävällä tavalla kyennyt osoittamaan

liukkaudentorjunnan huolehtimisesta olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Hakijan mukaan HKL:n selvitys alueen kunnossapidosta on liian yleisluonteinen, eikä siitä ilmene luotettavasti missä ja milloin liukkaudentorjuntaa on tehty.

Hakija on vaatinut HKL:ää korvaamaan vahingoittuneelle maksamiaan päivärahoja, fysikaalisen hoidon kuluja, sairaanhoitokuluja, lääkekuluja ja matkakuluja yhteensä 30.173,57 euroa. Hakijan vaatimus perustuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 270 §:ään, jonka mukaan sillä on oikeus saada maksamansa korvaus takaisin siltä, joka on korvausvastuussa vahingoittuneelle vahingonkorvauslain tai muun lain nojalla.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaan tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi turvasähköpostilla 27.11.2023. Oikaisuvaatimus HKL:lle on saapunut 7.12.2024 eli säädettyssä määräajassa.

Korvausvelvollisuuden arviointi

HKL:n vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten sekä kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Vahinkopaikka sijaitsee Itäkeskuksen metroaseman yläpuolelle katutasoon rakennetussa linja-autoliikenteen terminaalissa, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tuottaman bussiliikenteen silloisen linjan 550 laiturilla. Itäkeskuksen bussiterminaalin odotuslaiturit on osittain katettu. HKL:lle ilmoitettu tapaturman tapahtumapaikka on saattanut siten olla osin sääolosuhteilta suojassa.

HKL:n hallinnoimien metroasemien ja niiden yhteydessä sijaitsevien yleisten alueiden talvikunnossapidossa noudatetaan kohotettua hoitovalmiutta, jolloin kunnossapidosta vastaava urakoitsija hoitaa lumenpoiston ja liukkaudentorjunnan metron liikenteen käynnistymisen mukaisesti ja tarpeen mukaan säätilan niin vaatiessa lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa jatketaan läpi päivän.

Tiedot vahinkopaikalla tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä perustuvat kunnossapidosta vastaavalta saatuun selvitykseen, joka pohjautuu päiväkirjatietoihin. Vahinkopaikalla on tehty vahinkopäivänä 17.1.2022 lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa kello 1-22 välisenä aikana niin, että ensimmäisenä hoidetaan metroasemat ja niiden laiturialueet. Lisäksi saadun selvityksen mukaan kunnossapitotoimien tarvetta on käyty tarkistamassa paikalla klo 6-14 välisenä aikana. Ennen vahinkopäivää alue on hiekoitettu edellisen kerran 15.1.2022.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa vahinkoa edeltävänä päivänä 16.1.2022 (edellisen hiekoituskerran jälkeen) on ollut vähäistä vesisadetta ja lämpötila on ollut aamun jälkeen 1-2 °C plussan puolella. Vahinkopäivänä on satanut räntää ja lunta klo 4–11 välisenä aikana, josta suurin osa klo 8-10 välillä ja joka kasvatti lumen syvyyttä noin 6 cm. Lämpötila on ollut plussan puolella aamuyöllä ja kääntynyt pakkaselle n. klo 9 aikoihin. Vahingon aikaan n. klo 14.40 lämpötila on ollut -3,2 °C. Vahinkohetkellä ei ole satanut lunta ja sää on ollut pilvetön.

Vahingonkärsijän mukaan vahinkopaikka on ollut peilikirkkaalla jäällä, jonka päälle oli satanut lunta, eikä aluetta ollut hiekoitettu.

Huomioiden vallitseva oikeuskäytäntö, asiassa saatu selvitys sekä sääolosuhteet, ei tapahtumapäivältä alueen kunnossapitäjältä saatua näyttöä voida pitää riittävänä, jotta HKL pystyisi vapautumaan vahingonkorvausvastuusta. Koska HKL ei tapauksessa pysty osoittamaan huolehtineensa alueen riittävästä kunnossapidosta kyseisenä ajankohdana, sen katsotaan olevan korvausvelvollinen asiassa.

Asia palautetaan HKL:n toimitusjohtajalle uudelleen käsiteltäväksi niin, että asiaa uudelleen ratkaistaessa tulee huomioida tässä päätöksessä esitetyt perustelut korvausvelvollisuuden osalta sekä arvioida korvattavan vahingon määrä.

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan sekä kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle kunnallisen liikelaitoksen johtokunnalle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 24.11.2023 § 50

HEL 2023-001220 T 03 01 00

Päätös

Toimitusjohtaja hylkäsi hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 16.10.2023 toimittanut liikenneliikelaitokselle (HKL) vahingonkorvausvaatimuksen liukastumisvahingossa. Vaatimuksen mukaan vahingonkärsijä on liukastunut 17.1.2022 noin klo 14.40 Itäkeskuksen bussiterminaalissa bussilinja 550:n odotuslaiturilla olleessa jäisessä kohdassa. Vaatimuksen mukaan vahingon sattuessa oli pakkassää, vahinkopaikalla oli lunta ja jäätä eikä aluetta ollut hiekoitettu.

Hakija ei ole yksilöinyt vaatimansa vahingonkorvauksen määrää.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Tiedot vahinkopaikasta ja säätilasta

Helsingissä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) kunnossapitovastuulla ovat metroasemat sekä niiden yhteydessä sijaitsevia alueita, kuten Itäkeskuksen bussiterminaalii.

HKL:n hallinnoimien metroasemien ja niiden yhteydessä sijaitsevien yleisten alueiden talvikunnossapidossa noudatetaan kohotettua hoitovalmiutta, jolloin kunnossapidosta vastaava urakoitsija hoitaa lumen-

poiston ja liukkaudentorjunnan metron liikenteen käynnistymiseen mukaisesti ja tarpeen mukaan säätilan niin vaatiessa lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa jatketaan läpi päivän.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut 1,3 °C ja -4,3 °C asteen välillä. Vahingon aikaan lämpötila on ollut -3,2 °C. Vahinkohetkellä ei ole satanut lunta ja sää on ollut pilvetön. Vahinkopäivänä on satanut räntää ja lunta klo 3–8 välisenä aikana, joka kasvatti lumen syvyyttä noin 6 cm, mikä vastaa vedeksi muutettuna 3,1 millimetriä vettä. Vahinkopäivän jälkeen sateita on mitattu vasta vahingon jälkeen.

Itäkeskuksen bussiterminaalien odotuslaiturit on osittain katettu. HKL:lle ilmoitettu tapaturman tapahtumapaikka on saattanut siten olla osin sääolosuhteilta suojassa.

Kaupungin palautejärjestelmään ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudesta tai muista kunnossapitotarpeista ennen vahinkotapahtumaa. Kaupungille ei ole esitetty kyseisestä vahinkopaikasta muita vahingonkorvausvaatimuksia.

HKL on vastaanottanut kunnossapidosta vastaavalta urakoitsijalta selvityksen suoritetuista kunnossapitotoimenpiteistä vahinkopaikalla vahinkopäivänä ja sitä edeltävinä päivinä.

Tapahtumapaikka oli hiekoitettu ennen vahinkopäivää edellisen kerran 15.1.2022.

Vahinkopäivänä 17.1.2022 lumisade oli edellä mainittujen tietojen perusteella loppunut aamulla noin klo 8, ja liukastuminen on tapahtunut noin klo 14.40. Saadun selvityksen mukaan vahinkopäivänä lumenpoisto ja liukkaudentorjunta aloitettiin alueen metroasemilla kello 1 ja jatkettiin aina kello 22 asti.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden HKL katsoo toimineensa huolellisesti ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen HKL ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Toimivalta

09.04.2024

Asia/8

Vahingonkorvauksista päättäminen kuuluu hallintosäännön 11 luvun 2 § 1 kohdan mukaiseen liikelaitoksen toimitusjohtajan yleistoimivaltaan.

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
23.11.2023 § 49

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
16.03.2023 § 7

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi